

VÝROČNÁ SPRÁVA

NADÁCIA POLIS ŽILINA

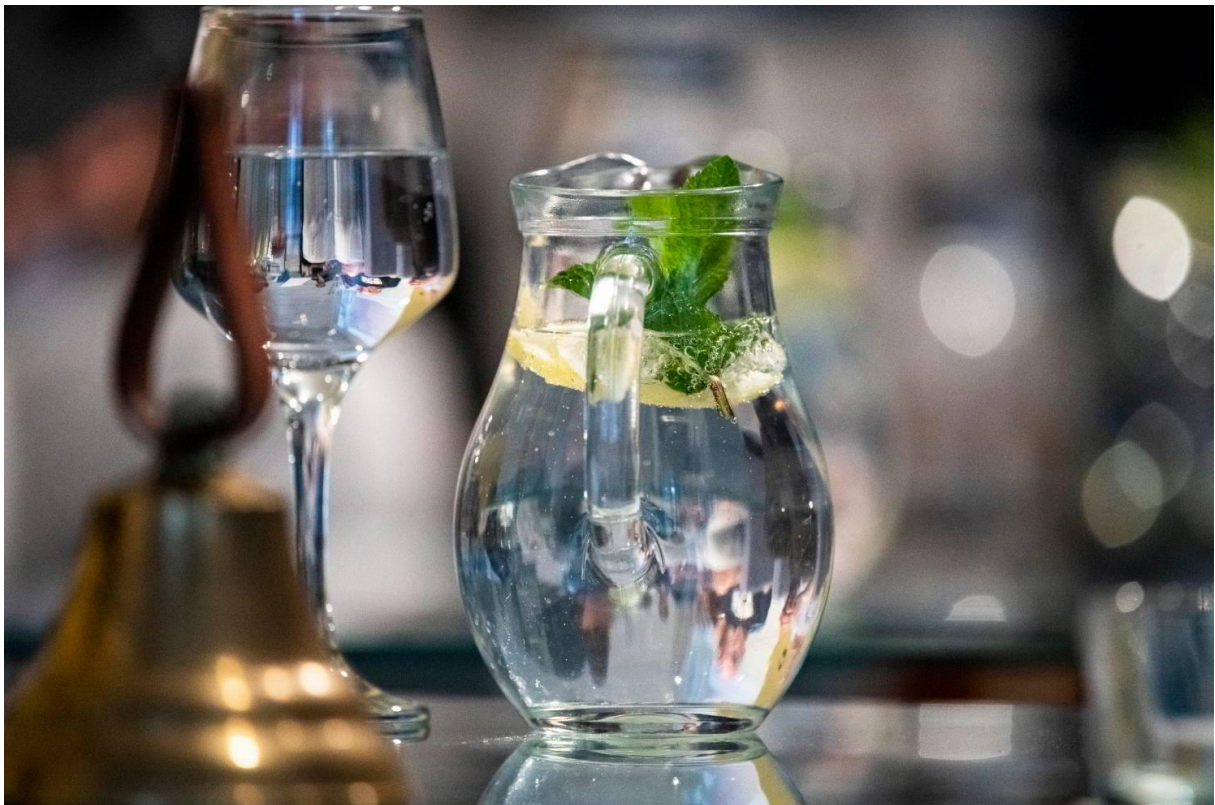
2021

Motto:

Nelze být neutrální mezi dobrem a zlem, nelze být neutrální mezi pravdou a lží. Václav Havel

NADÁCIA POLIS ŽILINA naplňa svoje poslanie prostredníctvom verejných kultúrno-vzdelávacích a osvetových podujatí s medzinárodne uznávanými osobnosťami a rozmanitými témami, ktoré sa dotýkajú všetkých oblastí spoločenského života.

Zážitkovými vzdelávacími aktivitami určenými pre študentov a širokú verejnosť všetkých vekových kategórií sa snaží prispievať k prehĺbovaniu poznania, kritického myslenia, osobnostného rastu, rozvoju charakteru, úcte k hodnotám, vedeniu otvoreného a tolerantného dialógu, skultúrňovaniu verejného priestoru i spoločenského vedomia, obhajobe demokracie, budovaniu lepšej spoločnosti.

V roku 2021 napĺňala Nadácia POLIS svoje poslanie prostredníctvom projektov:

Neformálne zážitkové vzdelávanie s podporou medzigeneračného dialógu (8. ročník)

Žilinský literárny festival (18. ročník)

Vzdelaním ku zdraviu (5. ročník)

Zelenšia ulica - zdravšie životné prostredie (5. ročník)

Festival demokracie (5. ročník)

Naplánované aktivity sme boli kvôli opatreniam v druhom roku covidovej pandémie nútení zredukovať.

Kultúrno-vzdelávacie diskusné a spoločenské podujatia, ktoré organizujeme v rámci projektu Neformálne zážitkové vzdelávanie s podporou medzigeneračného dialógu sú určené študentom a širokej verejnosti s cieľom prehĺbovať jej poznanie, historickú pamäť, kritické myslenie, osobnostný rast, úctu k hodnotám, skultúrňovanie spoločenského vedomia, hodnotné trávenia voľného času s možnosťou vedenia otvoreného a tolerantného medzigeneračného dialógu. Dôležitou súčasťou projektu sú autogramiády a motivácia k čítaniu kvalitnej literatúry, vrátane odbornej. Z podujatí sme zverejnili verejne dostupné záznamy.

Žilinský literárny festival je medzinárodný festival literatúry a umenia. V roku 2021 sa uskutočnil už jeho 18. ročník, zapojili sme sa do neho podujatím Henrich VIII. a jeho šesť žien.

Festival demokracie je sprievodným programom 25. výročnej konferencie Forum 2000. Nadácia POLIS sa Festivalu demokracie v roku 2021 zúčastnila už piatykrát. V minulých rokoch sa do festivalu zapojila diskusiami o T. G. Masarykovi, M. R. Štefánikovi, Tisových tieňoch a Ivanovi Štrpkovi a skupine Osamelých bežcov.

V rámci projektu Zelenšia ulica – zdravšie životné prostredie sme v spolupráci s krajinnou architektkou a správcom zelene sme ďalej zatriaktívnili frekventovanú uniformnú sídliskovú ulicu výsadbou okrasných drevín a okrasných kríkov v najstaršej časti žilinského sídliska Hájik.

SLOVO BLÁZON NEPOUŽÍVAM

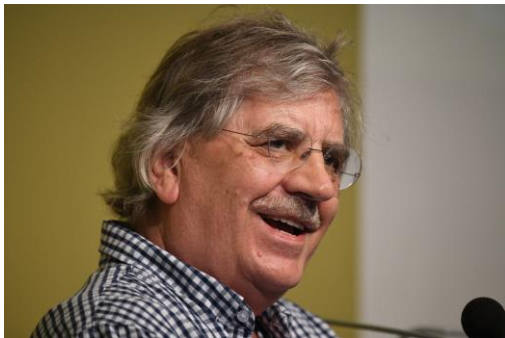
Jozef Hašto, psychiater a psychoterapeut, bytostný demokrat, aktívny občan
Ján Štrasser, básnik, esejista, textár, prekladateľ

Prezentácia úspešného knižného rozhovoru *Slovo blázon nepoužívam* (Artforum, 2020). Diskusia nielen o knihe, v ktorej Ján Štrasser položil Jozefovi Haštovi úctyhodných 800 otázok, ale i o tom, aká je duša slovenského človeka, čo je to v nás, že potrebujeme vodcov, vyberáme si nehodných vodcov a necháme sa ľahko zviest'. Ako prekonať prekážky, ktoré si sami kladieme do cesty? Prečo veríme konšpiráciám a ako ďalej po pandémie v kultúre i v spoločnosti? Moderoval **Juraj Bohyník**. Súčasťou podujatia bola autogramiáda.

Hudobné vystúpenie:

Dámske sláčikové kvarteto ŠKO Žilina v obsadení: **Lucia Didiová** – husle, **Oľga Szaniewska** – husle, **Erika Gráfová** – viola, **Anna Kocifajová** – violončelo. Na fagote zahrala dve sólové skladby so sprievodom sláčikového kvarteta **Diana Čornaková**.

JOZEF HAŠTO

TRAUMATIZÁCIA V DETSTVE A JEJ VPLYV NA ZDRAVIE V DOSPELOSTI

Natália Kaščáková, psychiatricka a psychoterapeutka

Júlia Švecová, psychologička

Jozef Hašto, psychiater a psychoterapeut

Prezentácia výsledkov jedinečného výskumného projektu realizovaného pod vedením uznávaného psychiatra J. Hašta. Reprezentatívna vzorka dospelých obyvateľov Slovenska odpovedala, nakoľko v detstve zažívali jednotlivé formy traumatizácie: emocionálne týranie, fyzické týranie, sexuálne zneužívanie, fyzické zanedbávanie, emocionálne zanedbávanie.

Diskusia o tom, prečo je dôležité zapodievať sa zážitkami z nášho detstva. Čo všetko nám mohlo spôsobiť v detstve traumu a ako pred vznikom traumy chrániť deti? Aké zdravotné ťažkosti majú ľudia, ktorí boli v detstve traumatizovaní a môže sa trauma prenášať medzi generáciami? Aké sú zdroje sily na zvládanie traumy u jedinca, blízkych ľudí a v spoločnosti? Starostlivosť o duševné zdravie v dobe covidovej a postcovidovej.

توانا

TRIALÓG O BIELYCH MIESTACH A ČIERNYCH ŠKRVNÁCH V PAMÄTI

Robert Kirchhoff, filmový režisér, scenárista, producent a kameraman, vysokoškolský pedagóg

Miroslav Tóth, skladateľ súčasnej a experimentálnej hudby

Fedor Gál, jeden z lídrov Verejnosti proti násiliu, spisovateľ a publicista

Robert Kirchhoff sa vo svojej tvorbe sústreďuje najmä na traumatizujúce historické udalosti z obdobia 20. storočia. Aktuálne pripravuje historickú dokumentárnu esej *Konšpirácia ticha* o príbehu správy Wetzlera a Vrba, ktorá sa stala jedným z najdôležitejších dokumentov v dejinách ľudstva. Mnohé z jeho filmov získali ocenenia doma aj v zahraničí.

Miroslav Tóth venoval svoju skladbu *Black Angels Songs* Vojtechovi a Barbore Gálovcom. Vojtecha Gála zastrelil nemecký vojak na pochode smrti z koncentračného tábora Sachsenhausen v apríli 1945. Manželka Barbora s dvomi deťmi, Egonom a Fedorom, boli v tom čase v terezínskom gete. Autor dielom poukazuje na nevyrovnanú povojnovú minulosť u nás a na tragické dôsledky nacionálneho socializmu a fašizmu s presahom do dneška.

Trialóg nielen o skladbe *Black Angels Songs* a filme *Konšpirácia ticha*, ale aj o prenose individuálnej a kolektívnej traumy a rizikách recidívy. Pýtať sa budeme aj na to, či môžu konkrétne umelecké diela meniť spoločnosť k lepšiemu.

Hudobná ukážka:

Sláčikové kvarteto **Dystopic Requiem Quartet** v zložení **David Danel** – prvé husle, **Anna Veverková** – druhé husle, **Peter Zwiebel** - viola, **Andrej Gál** – violončelo.

Diskusia bola sprievodným podujatím projektu **Vrba-Wetzler Memoriál (SK, 2021)**. Organizovali sme ju v partnerstve s ICEJ a v rámci kandidatúry mesta Žilina na Európske hlavné mesto kultúry Žilina-Beskydy 2026.

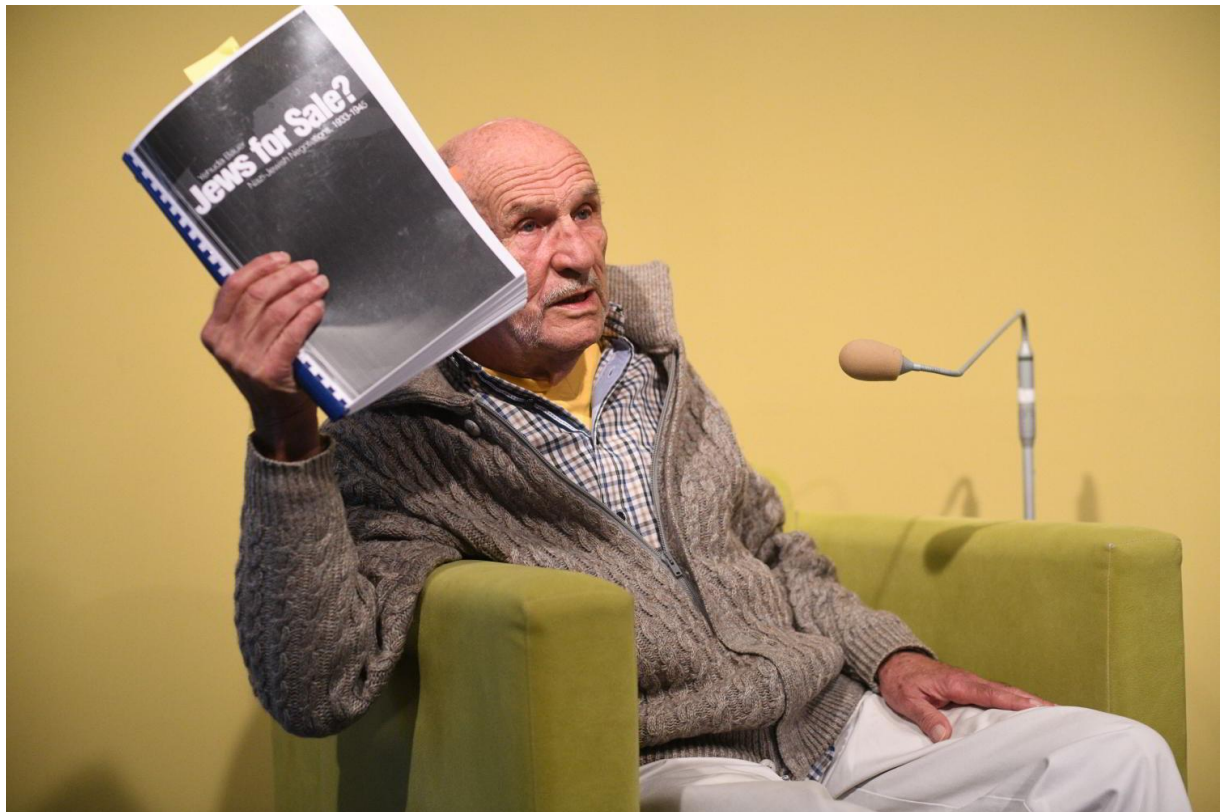
TÚŽBA PO BOHOROVNOSTI. NIKDY NEKONČIACI PRÍBEH ČLOVEKA

Max Gronach, publicista, sociológ, historik

Hrôzy holokaustu patria k temným kapitolám dejín ľudstva, ale sú tiež zrkadlom príbehu človeka. Odkiaľ sa v nás berie toľká krutosť? Ako je možné, že vo vyspelej Európe sa niečo také mohlo stať? Niektorých z nás sa táto temná kapitola dejín ľudstva dotýka osobne. O príbehu židovského národa z netradičného uhla pohľadu rozprával Max Gronach žijúci striedavo v Nemecku a Českej republike. Moderoval **Tibor Máhrik**

Bohorovnosť - čo to je? Aký má pôvod? Bohorovnosť v európskom myslení vo vzťahu k Židom v diaspóre. Čo vadí nadčlovekovi na človekovi? Židia na predaj - alebo - nacistická ideológia v existenčnej núdzi Nemecka. Súčasné podoby bohorovnosti.

UMENIE JAKO NÁSTROJ SPOLOČENSKÝCH ZMIEN

Darina Arce, kurátorka, znalkyňa výtvarného umenia, pedagogička

Richard Krivda, dokumentárny kameraman

Zuzana Mistríková, filmová producentka, prezidentka Asociácie nezávislých producentov

Silvia Jánošková, programová manažérka žilinskej kandidatúry na Európske hlavné mesto kultúry

Môžu konkrétne umelecké diela meniť spoločnosť k lepšiemu? Inšpiruje umenie, ale aj tvorivosť v širšom slova zmysle jednotlivcov a komunity k pozitívnym spoločenským zmenám? Ako umenie a tvorivosť inšpirovali ľudí k zmenám v ich mestách, či komunitách, ale aj na úrovni štátu, za posledných 30 rokov. Ako súčasné umenie kultivuje verejnú mienku a politiku v oblasti ochrany a obrany ľudských práv, aktivizmu a spravodlivosti? Pomáha umenie riešiť aj vážne environmentálne problémy? Moderoval **Martin Staňo**, Rádio_FM.

Podujatie sme organizovali v rámci Festivalu demokracie a tiež v rámci kandidatúry mesta Žilina na Európske hlavné mesto kultúry Žilina Beskydy 2026.

VEDA, SPOLOČNOSŤ A NÁBOŽENSTVO V DIALÓGU

Hostia: **Mária Spišiaková, Miroslav Karaba, Lukáš Jeník, Jozef Žuffa**, pedagógovia z Trnavskej univerzity zamýšľajúci sa nad aktuálnou polarizáciou v spoločnosti
Otázky kladie: **Tibor Máhrík**

Aké miesto má náboženstvo vo verejnom priestore? Dá sa tento priestor formovať?
Ako predkladať „večné pravdy“ náboženstva vo svete relatívnych a falzifikovateľných právd?
Čo je to fundamentalizmus a ako sa mu brániť?

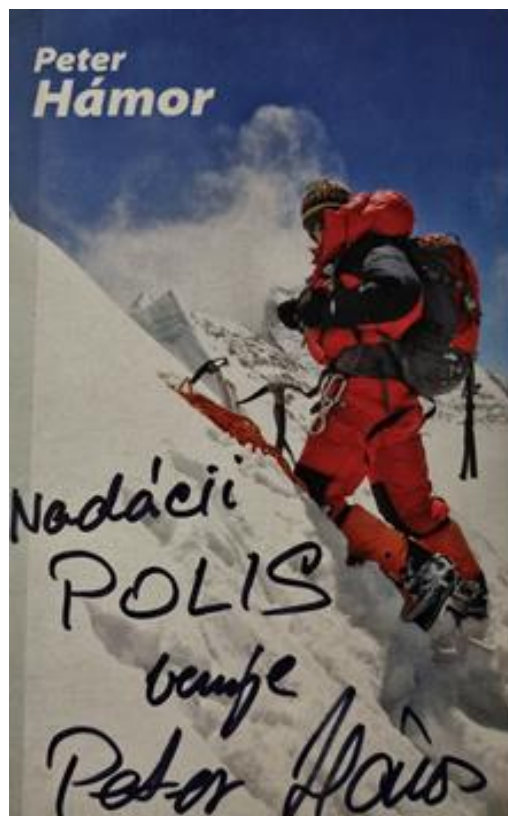
Diskusiu sme organizovali v partnerstve s Teologickou fakultou Trnavskej univerzity.

Peter Hámor a jeho životný príbeh

Životný príbeh slovenského horolezca **Petra Hámora**, ktorý sa celý život snaží posúvať svoje hranice. Je zatiaľ jediným Slovákom, ktorý má na svojom konte okrem Koruny Himaláji aj Korunu Zeme.

Projekcia filmu Vrcholová príťažlivosť a diskusia s Petrom Hámorom organizovaná pre študentov Gymnázia Varšavská cesta v Žiline. Moderovala **Lucia Faltin**.

ŠEŠŤ ŽIEN HENRICHA VIII.

Šesť postáv, šesť rôznych charakterov: Katarína Aragónska, Anna Boleynová, Jana Seymourová, Anna Klévska, Katarína Howardová, Katarína Parrová – šesť žien kráľa Anglicka a Írska. Divadelná monodráma v podaní **Lenky Barilíkovej** a **Petra Vaňoučka**. **Réžia:** Michal Spišák

Adaptácia podľa albumu Six Wives of Henry VIII (1973) hudobníka R. Wakemena: Peter Vaňouček
Predstavenie sme zorganizovali v rámci 18. ročníka Žilinského literárneho festivalu.

ZELENŠIA ULICA - ZDRAVŠIE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V roku 2021 sme sa kvôli pandemickým opatreniam rozhodli nahradiť časť kultúrno-vzdelávacích aktivít výsadbou drevín.

V rámci projektu **Zelenšia ulica – zdravšie životné prostredie** sme sa venovali výsadbe okrasných drevín a okrasných kríkov a revitalizácii záhonov na frekventovanej uniformnej sídliskovej ulici v najstaršej časti sídliska Hájik s dôrazom na jej ozdravnú, estetickú a izolačnú funkciu. V spolupráci s autorizovanou krajinnou architektkou, správcom zelene a poslaneckým Výborom č. 5 pri Mestskom zastupiteľstve v Žiline sa nám v tejto časti sídliska podarilo iniciovať výsadbu už 341 stromov a kríkov, z toho 140 v roku 2021.

L'UDIA V NADÁCII POLIS

Správna rada:

Juraj Bohyník
Katarína Cibulková
Eric Andre Francois Maintenay
Vladimír Pirošík
Dana Prekopová

Revízor: Ján Sapara

Správkyňa: Milena Prekopová

V roku 2021 nám projekty pomáhali realizovať

Zuzana Benková, účtovníčka
Juraj Bohyník, filozof a teológ
Lucia Faltinová, moderovanie
Matej Janík, technik
van Köhler, výtvarník
Richard Köhler, fotograf
Peter Kuchár, kníhkupec
Stanislav Lajda, výtvarník
Tibor Máhrík, moderovanie
Blanka Malá, krajinná architektka
Alena Mičicová, riaditeľka Univerzitnej knižnice
Ľuboš Mišík, kníhkupec
Ján Orlovský, moderovanie
Barbora Palušová, dobrovoľníčka
študenti a dobrovoľníci zo žilinských stredných škôl
ľudia, ktorí si k nám prišli pohovoriť, posediť, popočúvať, popremýšľať

Granty, darcovia, sponzori, partneri

Mesto Žilina
A2B s.r.o.
HMZ s.r.o.
Kníhkupecvo Artforum
Vydavateľstvo-F
IC Europe Direct Žilina
Gymnázium Varšavská cesta 1
Gymnázium bilingválne na ul. T. Růžičku v Žiline
ľudia a organizácie, ktorí nám darovali svoj čas, myšlienky a 2%

Mediálni partneri

.týždeň
Rádio Regina Stred
Žilinský večerník
Rádio Frontinus
www.zilina.sk
Žilinsko - Bytčiansko

NADÁCIA POLIS ďakuje všetkým podporovateľom, spolupracovníkom, dobrovoľníkom za pomoc pri napínaní svojho poslania.

ĎALŠIE INFORMÁCIE:

- Nadácia zamestnávala jedného zamestnanca v trvalom pracovnom pomere. Podľa potreby a typu projektov si odborné služby objednávala externe.
- Členovia správnej rady a revízor vykonávali svoje funkcie bez nároku na odmenu.
- Správkyňa nadácie spravovala nadáciu bez nároku na odmenu za výkon tejto funkcie.
- Účtovníctvo viedla externe firma zaoberajúca sa vedením účtovníctva komerčne.
- V roku 2021 nespravovala nadácia žiadny nadačný fond.
- V roku 2021 neboli vykonané žiadne zmeny v nadačnej listine ani v zložení orgánov.
- Výška nadačného imania k 31.12.2021 je 6.638 EUR

Príjmy podľa zdrojov a pôvodu	k 31.12.2021	
grantová dotácia / Mesto Žilina	17 500,00	
2%	10 912,05	
vlastná činnosť	20 650,00	
príjmy celkom	49 062,05	

Výdavky	k 31.12.2020	v %
projekty a aktivity (podľa textovej časti)	49 409,13	95,35
administratívne a režijné výdavky (správa fondu)	2 107,38	4,07
poskytnutá finančná podpora	300,00	0,58
výdavky celkom	51 816,51	100,00

Kontakt:

NADÁCIA POLIS ŽILINA
Mariánske námestie 31, 010 01 Žilina

Informácie:

Milena Prekopová
tel.: +421 905 409 384
e-mail: kancelaria@nadaciapolis.sk
www.facebook.com/nadaciapolis
www.youtube.com/nadaciapolis

2% - údaje potrebné na vyplnenie tlačív:

názov: NADÁCIA POLIS ŽILINA
sídlo: Mariánske námestie 31, 010 01 Žilina
IČO: 42390931
právna forma: nadácia

Ďalšie údaje:

DIČ: 2024172216
IBAN: SK88 1100 0000 0029 4246 4238
Registrácia číslo: 203/Na-2002/1102

Text výročnej správy: Milena Prekopová
Fotografie: Richard Köhler

